

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Gfv.III.30.451/2023/4. szám

A tanács tagjai: Dr. Farkas Attila a tanács elnöke

Dr. Bajnok István előadó bíró

Dr. Gáspár Mónika bíró

Salamonné dr. Piltz Judit bíró

Dr. Zumbók Péter bíró

A felperes: felperes1

A felperes képviselője: Dr. P. L. kamarai jogtanácsos (cím1)

Az alperes: alperes1

Az alperes képviselője: Trincz Ügyvédi Iroda cím2

A per tárgya: kártérítés megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Debreceni Ítéltábla Gf.III.30.087/2023/6.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Nyíregyházi Törvényszék 10.G.40.154/2021/44/I.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 889.000 (nyolcszáznyolcvankilencezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 3.500.000 (hárommillió-ötszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A P. Korlátolt Felelősségű Társaság (a továbbiakban: adós) ügyvezetője 2011. október 27-től 2012. június 27-ig T.-P. N. M., ezt követően, a felszámolásának kezdetéig M. S. L. volt.

[2] Az adós – 2012. április 18-án érkezett kérelme alapján az elsőfokú bíróság 2012. május 3-án kelt, a Céglőnyben 2012. május 4-én közzétett végzésével elrendelt – csődeljárás alatt állt, kirendelt vagyonfelügyelőként az alperes járt el. Az elsőfokú bíróság a 22. sorszámú végzésével a csődeljárást megszüntette, megállapította, hogy a vagyonfelügyelő megbízása az ideiglenes vagyonfelügyelőre vonatkozó jogosítványokkal a felszámoló tevékenységének a megkezdéséig meghosszabbodik.

[3] Az eredménytelen csődeljárást követően az elsőfokú bíróság 2013. február 27-i kezdő időponttal rendelte el az adós felszámolását, felszámolóként a korábbi vagyonfelügyelőt, az alperest jelölte ki, akinek megbízásából dr. Sz. E. Cs. felszámolóbiztos

járt el, majd e teendőket 2016. augusztus 23-ától dr. Sz. E. vette át. Az elsőfokú bíróság 8.Fpkh.15-18-000 013/26. számú végzésével súlyos és ismétlődő jogszabálysértések miatt az alperest felmentette, új felszámolóként a M. Zrt.-t jelölte ki. A felperes a felszámolási eljárásban „E” kategóriában 200.057.455 forint, „F” kategóriában 100.000 forint, „G” kategóriában 2.039.383 forint hitelezői igényt jelentett be. A 2021. augusztus 31-én kelt 14. sorszámu záróvégzés szerint az adós bankszámláján rendelkezésére álló 37.579.000 forintot a felperesnek, az „E” kategóriás hitelezői igénye részbeni kielégítésére fizette ki a felszámoló. Az adós törlése a felszámolási eljárás befejezését követően 2021. október 8-án történt meg.

[4] A cégjegyzékbe 2008. október 9-én bejegyzett A. I. Zrt. vezető tisztségviselője az alapításától P. J. A., majd 2009. szeptember 15-től T.-P. N. M. volt. Az A. I. Zrt. megbízásából a Cs. Bt. a 2012. október 1-én kelt szakértői véleményében elvégezte a ... területén található, a Zrt. tulajdonában lévő cím4 hrsz. alatti ingatlan értékbecslését hitelfedezet céljából. Az ingatlan piaci értékét összehasonlító adatok alapján 2.000.000.000 forintban határozta meg. Az A. I. Zrt. 2011. évi beszámolójához készített könyvvizsgálói kiegészítő mellékletében a tárgyi eszközök változása tárgykörében befejezetlen beruházásként mutatták ki a cím3 hrsz. alatt nyilvántartott ingatlanon tervezett H. A. megvalósításával kapcsolatban felmerült kiadások összegét 3.761.000 forint értékben, valamint a szintén ugyanitt megvalósuló kiegészítő geotermikus energiahasznosítással kapcsolatban felmerült kiadások összegét 96.910.000 forint értékben. Az A. I. Zrt. a megjelölt ingatlanon kaszinóberuházást kívánt megvalósítani, azonban a jogszabályi környezet megváltoztatása miatt a kaszinókoncesszió ellehetetlenült.

[5] A M. Zrt. felszámoló szervezet 2019. február 11-től az adós törléséig látta el a feladatát. Új felszámolóként a felmentett felszámoló alperessel felvette a kapcsolatot, amely a felszámolási iratokat átadta. A felmentett felszámoló által készített felszámolási átadó mérlegben befektetett eszközökként az A. I. Zrt. 478 db részvénye 4.199.000 Ft összegben, míg forgóeszközként az adós bankszámláján meglévő 33.208.000 forint volt feltüntetve. Tájékoztatják az új felszámolót arról, hogy a felmentett felszámoló az adós képviseletében a P.1 Kft.-vel 2012. december 17-én és 2012. december 27-én adásvételi szerződéseket kötött az A. I. Zrt. 478 db 10.000 forint névértékű névre szóló dematerizált törzsrészvényére, amelyeket 2018. április 25-én az eredeti adásvételi szerződés megkötésének időpontjára visszamenő hatállyal, kölcsönös megegyezéssel felbontott. A felek megállapodtak abban, hogy az eredeti állapotot helyreállítják és a 478 db 10.000 forint névértékű törzsrészvény visszakerült az adós tulajdonába, míg a 4.780.000 forint vételárat az adós a P.1 Kft. részére köteles visszafizetni. Utóbbi követelését az új felszámoló 4.780.000 forint összegű hitelezői igényként nyilvántartásba vette.

[6] A M. Zrt. felszámoló az A. I. Zrt.-ben 5%-os mértékű részesedést jelentő 478 db részvényt névértéken, 4.780.000 forint vételáron hirdette meg a Céglközlönyben közzétett pályázaton, amelyre egy ajánlat érkezett, ezért a felszámoló a 2021. március 25-én kelt adásvételi szerződéssel azokat 4.780.000 forint vételáron értékesítette.

[7] A Nyíregyházi Járásbíróság a 2020. szeptember 16-án kelt 18.B.192/2018/57. számú ítéletével dr. Sz. E. Cs. III. rendű vádlott bűnösségét megállapította a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.) 404. § (2) bekezdés b) pontjába ütköző, az (1) bekezdés b) pont szerint minősülő bűnsegédként elkövetett csődbűncselekmény büntetésében, ezért egy év hat hónap – végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett –

szabadságvesztésre és egy év jogi végzettséghez kötött foglalkozástól eltiltásra ítélte. A büntető ítélet megállapította T.-P. N. M. I. rendű vádlott bűnösségét felbujtóként elkövetett csődbűncselekmény büntetében, ezért pénzbüntetésre ítélte.

[8] A büntető ítélet megállapítása szerint az adós vagyonába tartozó, az A. I. Zrt. által kibocsátott, összesen 478 db részvény komoly értéket képviselt, mivel a Zrt. tulajdonosa volt a cím3 hrsz-ú ingatlanoknak. Az adós 2012. évben a könyvelésében 250 000 Ft/db áron tartotta nyilván az A. I. Zrt. részvényeit (a továbbiakban: ARBO részvények), amelyről tudomással bírt az I-II-III. rendű vádlott is. Az adós csődeljárására azért került sor, mert 2012. évre az adós jelentős adótartozást halmozott fel: csak játékadó adónemben 112.267.000 forintot. A III. rendű vádlott vagyonfelügyelőként tisztában volt azzal, hogy az adós tulajdonában van 478 db ARBO részvény, amelyeket 2012. áprilisában az adós könyvelésében 119.500.000 forint értékben tartottak nyilván, és arról is tudnia kellett, hogy az A. I. Zrt. is az I-II. r. vádlott érdekkörébe tartozó gazdasági társaság, abban ők vezető tisztségviselők. A csődeljárást követően a vagyonfelügyelő nevében eljáró III. rendű vádlott felvette a kapcsolatot az adós legnagyobb hitelezőjével, a felperessel, és 2012. október 5-én az I.-II.-III-IV. rendű vádlott, illetve a felperes képviselőjének részvételével csődegyezségi tárgyalást tartottak, ahol szóba került a részvények értékesítése, illetve esetleg felértékelése is. Ekkor döntöttek arról, hogy a fizetési moratóriumot 2012. december 31-ig meghosszabbítják, amit az eljáró bíróság 2012. december 31-ig meg is tett. Az I. és II. rendű vádlottak tudomással bírtak arról is, hogy az adós felszámolásának elrendelése elkerülhetetlen, ezért úgy döntöttek, hogy az ARBO részvényeket az adósból kivonják és azokat később saját családi érdekeltségeibe fogják visszajuttatni. Az V. rendű vádlott (a P.1 Kft. ügyvezetője) 2012. november 22-én vételi ajánlatot tett M. S. L. IV. rendű vádlottnak, amely szerint az adós tulajdonában lévő ARBO részvényeket jóval névérték alatt, 10 000 Ft/db áron, összesen 3.200.000 forint értékben megvásárolja. E vételi ajánlatot a IV. rendű vádlott továbbította a III. rendű vádlottnak, aki az értékesítéshez – bár tudott arról, hogy a részvények lényegesen többet érnek – 2012. december 7-én hozzájárult. Így a III. r. vádlott arról is tudomással bírt, hogy a hozzájárulásával az adós vagyona jelentősen csökkeni fog; azzal is tisztában volt, hogy e magatartásával az elkerülhetetlen felszámolási eljárásban a hitelezők kielégítésének alapja jelentősen csökken. Az I. és II. rendű vádlottak rábírására az adós ügyvezetője (a IV. r. vádlott) 2012. december 17-én 320 db ARBO részvényt 3.200.000 forintért adott el az V. rendű vádlott által vezetett P.1 Kft-nek, majd e Kft. 2012. december 27-én további 158 db ARBO részvényt vásárolt 1.580.000 forintért. Az V. rendű vádlott a bűncselekmény elkövetéséhez azzal nyújtott segítséget, hogy az általa vezetett P.1 Kft. a részvényeket mélyen ár alatt vásárolta meg. A III. rendű vádlott, mint vagyonfelügyelő a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 11. § (1), 13. § (3) és (5) bekezdését szegte meg azzal, hogy a részvények áron alul történő értékesítéséhez hozzájárult és így segítséget nyújtott ahhoz, hogy az I., II, IV. és V. rendű vádlottak a hitelezők kielégítésére fordítható vagyont ily módon elvonják. A vádlottak magatartása révén az adós vagyona 114.720.000 forinttal csökkent, és ezzel egyidejűleg a P.1 Kft. 109.940.000 Ft-tal gazdagodott.

[9] A büntető ítélet megállapítása szerint a III. rendű vádlottnak tisztában kellett lennie azzal, hogy a csődeljárással érintett adós milyen vagyonelemekkel rendelkezik, és azzal is, hogy a vagyonának egy igen jelentős részét az ARBO részvények teszik ki, amely mögött egy nagy értékű debreceni ingatlan áll. A vagyonfelügyelőnek a csődeljárás elrendelését követően egyik első feladata a vagyonelemek felmérése annak tisztázása érdekében, hogy milyen eszközökkel lehetséges a csődeljárás keretében a hitelezők kielégítése. A csődbűncselekmény

háttérjogszabályát képező Cstv. 1. § (2) bekezdésének értelmezése alapján a csődeljárás és az annak folyamányaként esetleg megkötésre került csődegyezség célja nem a csődeljárással érintett gazdálkodó szervezet működésének helyreállítása, hanem a hitelezők kielégítése. Ebből az következik, hogy mindenkinek, így a vagyonfelügyelőnek és az ügyvezetőnek is az a feladata, hogy a hitelezői kielégítésének alapját képező adósi vagyont megőrizze.

[10] A Nyíregyházi Törvényszék, mint másodfokú büntetőbíróóság a 2021. október 22-én kelt 2.Bf.501/2020/20. számú ítéletében a III. rendű vádlottal szemben kiszabott, a végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztést megváltoztatta akként, hogy azt 450 napi tétel pénzbüntetésre enyhítette. Ítélete indokolásában megállapította, hogy az eljárás adatai megcáfolták a III. rendű vádlott azon előadását, hogy a P.2 családdal semmilyen érdekkapcsolatban nem állt. A másodfokú ítélet szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a vádlottak tisztában voltak azzal, hogy a csődegyezségi eljárás nem lesz eredményes, az adós felszámolása elkerülhetetlen, szándékuk arra irányult, hogy a részvényeket kimentsék, azzal a későbbiekben ne a felszámoló rendelkezessen, hanem minél alacsonyabb áron a P.2 család érdekeltségében maradjanak. Tényként állapította meg, hogy az I. rendű vádlott ügyvezetése alatt az adós 2011. évben 320 db, míg a csődeljárási kérelem benyújtása előtt alig egy hónappal az I. rendű vádlottól, mint magánszemélytől további 158 db 10.000 Ft névértékű ARBO részvényt vásárolt 250 000 Ft/db áron, az adós 2012. évi könyvelésében is ezen az áron tartotta nyilván a részvényeket. A másodfokú bíróság F. J. igazságügyi könyvszakértőnek az elsőfokú bíróság által is elfogadott kiegészített szakértői véleményét elfogadta az ítélezése alapjául azzal, hogy az elsőfokú bíróság figyelmét elkerülte, hogy a szakértő a közelítő módszer alkalmazásával az adásvételi szerződések időpontjában egy db ARBO részvény piaci árát 200.000 Ft-ban határozta meg arra figyelemmel, hogy azokat 2012. december 27-én, illetve 2012. december 28-án milyen áron értékesítették. A vádlottak magatartása folytán az adós vagyona a befolyt 4.780.000 forint vételár figyelembevételével ezért 90.820.000 forinttal csökkent.

[11] Az ARBO részvények dematerializált értékpapírok voltak, így fizikai birtokbaadásuk kizárt.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[12] A felperes pontosított keresetében elsődlegesen a Cstv. 15. § (1) bekezdése és a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban régi Ptk.) 339. §-a alapján, másodlagosan a Cstv. 54. §-a alapján 90.820.000 forint hitelezői veszteségéből eredő kárának a megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A kár mértékét az adós tulajdonát képező 478 db ARBO részvény 10.000 forint névértéken történő értékesítésére tekintettel határozta meg 90.820.000 forintban, mint a hitelezői veszteségében, F. J. igazságügyi szakértő büntetőeljárásban is elfogadott szakvéleményére alapítva. Az alperesi jogellenes magatartás és a kár bekövetkezése közötti ok-okozati összefüggés körében a büntetőbíróóság ítéletében rögzített tényállást tartotta irányadónak. Állította, hogy dr. Sz. E. Cs. vagyonfelügyelőként azzal a magatartásával, hogy 2012. december 7-én elfogadta a P.1 Kft. képviselőjének a vételi ajánlatát, amellyel a 320 db ARBO részvényt jóval névérték alatt (10.000 Ft/db áron) összesen 3.200.000 forintért megvásárolta, és 2012. december 27-én további 158 db részvényt értékesített névértéken, miközben tudta, hogy azok többet érnek, megszegte a Cstv. 11. § (1), 13. § (3) és (5) bekezdését, segítséget nyújtott ahhoz, hogy az adósnak a hitelezők

kielégítésére fordítható vagyonát elvonják. Vitatta a részvények tulajdonjogi helyzetének az alperes által hivatkozott, az eredeti állapot szerinti helyreállítását, mivel a vevő P.1 Kft. a részvények egy részét tovább értékesítette még 2012. év végén, illetve 2013. év legelején. Álláspontja szerint a részvények visszavásárlásával 2018. évben egy új jogügylet jött létre, melynek során az adós tulajdonosává vált 478 db részvénynek.

[13] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Elsődlegesen elévülési kifogást terjesztett elő. Lényegesnek tartotta, hogy a szerződéseket 2018. április 25-én felbontották, így a részvények visszakerültek az adóshoz a vételár visszatérítése nélkül. Számára nem tisztázott, hogy ezt követően miért csak 2021. március 25-én került nyilvános pályázati felhívás keretében értékesítésre a 478 db perbeli részvény a korábban támadott 10.000 Ft-os névértéken. Vitatta a kárösszeg meghatározását is. Utalt arra, hogy a büntetőjogi és a polgári jogi felelősségi szabályok eltérnek, a jelen perben csak arra a következtetésre nem juthat a bíróság, hogy az alperes munkavállalója nem követte el a terhére rótt bűncselekményt. A kárösszegre vonatkozóan arra hivatkozott, hogy F. J. szakvéleménye kétséges, hiányos, ellentmondásos, ezért szükségesnek tartotta annak összevetését az e tárgyban becsatolt egyéb szakvéleményekkel. Alaptalannak tartotta azt a felperesi hivatkozást, hogy felszámolóként nem bonthatta volna fel a szerződéseket és az eredeti állapot már nem volt helyreállítható, hiszen tény, hogy az azonos névértékű részvények visszakerültek az adós tulajdonába, és újbóli értékesítésükre is sor került, azok vételára újból befolyt; amivel kapcsolatosan a felperesnek korábban nem merült fel aggálya. Vitatta a neki felrótt magatartás és az állított kár közötti okozati összefüggést is, amivel kapcsolatban jelentős tényként kérte értékelni a felszámoló szervezet újbóli részvényértékesítését.

Az első- és másodfokú ítélet

[14] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.

[15] Határozatának indokolásában rögzítette, hogy a felperes elsődleges keresetében a Cstv. 15. § (1) bekezdése alapján az alperes, mint vagyonfelügyelő felelősségét összesen 478 db 10.000 Ft névértékű, névre szóló dematerializált ARBO részvény csődeljárás alatti (2012. december 17-én és 27-én történt) értékesítése miatt kérte megállapítani; a részvények piaci értékét részvényenként (200.000 Ft – 10.000 Ft =) 190 000 forint/db összegben jelölte meg.

[16] Rámutatott, hogy a felperes a kára helyesen csak az adós felszámolási eljárásában meghozott záróvégzés kézbesítésekor következhetett be, azzal, hogy a hitelezői igénye részben nem térült meg. Az „E” kielégítési kategóriás hitelezői követelés esedékessége ugyanis a zárómérleg időpontjához kötött.

[17] Álláspontja szerint a büntetőbíróság ítélete alapján irányadónak kell tekinteni, hogy a felperes hitelezői igénye kielégítésének elvonása a részvények adós csődeljárása alatti értékesítésének a következménye. A polgári perben eljáró bíróság a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 264. § (1) bekezdése alapján ugyanis nem állapíthatja meg, hogy az elítélt nem követte el a jogerős büntetőbírósági ítélet szerint a terhére rótt bűncselekményt. A Pp. 264. § (1) bekezdése azt is jelenti, hogy amennyiben az elítélt bűnösségét olyan bűncselekményben állapították meg, amelynek tényállási eleme az

elkövetési magatartás és a bekövetkezett eredmény közötti okozati összefüggés megléte, a polgári perben a jogellenes magatartás és a beállott eredmény közötti okozati összefüggés fennállása már nem vitatható (BH2020. 70.).

[18] Mivel jelen esetben a büntetőbíróóság jogerős ítélete a III. rendű vádlott bűnösségét bűnsegédként elkövetett csődbűncselekmény büntetében állapította meg, a jelen perben a Pp. 264. § (1) bekezdése alapján nem lehetett vitás az, hogy az alperes a csődeljárás alatt úgy értékesítette az adós perbeli részvényeit a fizetési képtelenséggel fenyegető helyzetében, hogy a színlelt ügylet kötésével az adós vagyont ténylegesen vagy színleg csökkentette, és ezzel a hitelezők kielégítését részben vagy egészben megghiúsította (a felperesi hitelező vagyonszőkenése a részvényeladás miatt következett be). Miután azonban a büntetési tétel nem kötött az elkövetési értékhez, ezért szabályozás hiányában nem volt megállapítható az alperes, mint károkozó polgári jogi felelősségének a mértéke, azaz a kár összege.

[19] Az elsőfokú bíróság az ARBO részvények forgalmi értékének meghatározását a Pp. 300. §-a alapján szakkérdésnek minősítette. A felperes ugyanakkor szakértő kirendelésére bizonyítási indítványt nem terjesztett elő felhívás ellenére sem. Ebből következően, mivel a büntető ítélet az alperes felróhatóságát, jogellenességét, az okozati összefüggést megállapította, az a Pp. 264. § (1) bekezdése szerint a perbíróság ítélezésére is irányadó, azonban a kár mértékére – az alperes helyes hivatkozása szerint – további bizonyításra lett volna szükség. A Pp. 265. § (1) bekezdése alapján a felperest terhelte volna a vagyonszőkenés bizonyítása, ám nem tudta azt bizonyítani, e körben további bizonyítást nem ajánlott fel, így annak következményeit ő viseli. Bizonyítottság hiányában ezért az elsőfokú bíróság az elsődleges keresetet elutasította.

[20] Az elsőfokú bíróság a felperes másodlagos keresetét is alaptalannak találta. Ezzel összefüggésben megállapította, hogy a felek egyező előadása szerint a felszámolás kezdő időpontjában a perbeli részvények nem képezték az adós vagyont. Nem vitatott peradat, hogy a részvényátruházási szerződések felbontása 2018. április 25-én, az alperes felszámolói tevékenysége alatt történt, így a részvények ismételt a felszámolási vagyon részévé váltak, mely a jogi aktussal az alperes a Cstv. 54. § második fordulatában rögzített kötelezettségét teljesítette. A perbeli részvények nem vitatottan dematerizált részvények voltak, a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény (Tpt.) 138. § (1) bekezdése pedig a régi Ptk. 338/B. § (8) bekezdésével összhangban úgy rendelkezik, hogy a dematerizált részvény átruházása a vevő értékpapírszámláján történő jóváírással valósul meg, ami azonban nem konstitutív hatályú, a Tpt. 138. § (2) bekezdése szerint ugyanis csak az ellenkező bizonyításáig kell jogosultnak tartani azt a személyt, akinek a számláján a részvényt nyilvántartják. A részvényeknek a felszámolási eljárás alatti ismételt értékesítéséről az alperes felmentését követően az új felszámoló (M. Zrt.) rendelkezett.

[21] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[22] A jogerős ítélet indokolása elsőként rögzítette, hogy a felperes fellebbezése nem érintette a másodlagos keresete elutasítását, ezért az elsőfokú ítélet indokolásának ez a része a Pp. 370. § (1) bekezdése szerint nem képezte a másodfokú eljárás tárgyát.

[23] A másodfokú bíróság rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság az elsődleges keresetet az alperes kártérítési felelőssége megállapításához szükséges egyik feltétel, az ő tevékenységével okozati összefüggésben a felperest ért kár összege bizonyítottságának hiányában utasította el. A felperes fellebbezésében alaptalanul sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság – a másodlagos kereset körében – értékelte azt, hogy a részvény-adásvételi szerződés felbontását követően, az adós felszámolási eljárása alatt a részvények visszakerültek az adós vagyonába. Az ítélet tábla álláspontja szerint ez a perben releváns tény.

[24] A büntető ítéletre tekintettel a jelen perben sem lehetett vitatott az, hogy az alperes – a képviselőjében eljáró, a büntetőügy III. rendű vádlottja útján – neki felróhatóan elkövette az adós vagyonát csökkentő bűncselekményt, ezzel 2012. decemberében, a részvény-adásvételi szerződések megkötésével az adósnak kárt okozott. Az alperes felszámolóbiztosaként eljáró dr. Sz. E. Csabának a büntető ítélet szerinti elkövetési magatartása azt eredményezte, hogy csökkent az adósnak a hitelezői igények kielégítésére fordítható vagyona. A bíróság a felszámolóbiztos büntetőjogi felelősségét emiatt állapította meg.

[25] Ez a vagyonsökkenés azonban 2018-ban, az alperesnél a korábban eljáró felszámolóbiztos felváltó dr. Sz. E. intézkedése (a részvény-adásvételi szerződés felbontása) folytán megszűnt: a részvények visszakerültek az adós vagyonába. A felperes kára az elsőfokú ítélet fellebbezésben nem vitatott megállapítása szerint a zárómérleg elfogadásával következett be: ekkor vált ismertté, hogy a bejelentett hitelezői követeléséből a felszámolási eljárásban az adós vagyonából mennyi fog megtérülni. Az alperes 2012. évben elkövetett magatartásával az adósnak okozott vagyonsökkenés 2018-ban megszűnt: az adott részvények az adásvételi szerződésben meghatározott névértéken visszakerültek az adós vagyonába, ez azonban nem jelenti szükségképpen azt, hogy 2018-ban a piaci értékük is a névértékkel volt azonos. Az ítélet tábla álláspontja szerint azzal, hogy a 2012. decemberében csalárd módon, a névértékükön értékesített részvények 2018-ban visszakerültek az adós vagyonába, megszűnt az alperesnek felróhatóan az adósnál bekövetkezett vagyonsökkenés: a felszámolónak 2018. évet követően lehetősége lett volna a részvényeket a piaci áron értékesíteni.

[26] A felperesnek a zárómérleg adatai alapján meghatározható kára (a kielégítetlenül maradt hitelezői követelése) ezért nem az alperes – a nevében eljáró felszámolóbiztos – magatartásának az egyenes következménye. A kártérítési felelősség megállapíthatóságához szükséges, a károkozó magatartás és a bekövetkezett kár közötti ok-okozati összefüggés akkor állapítható meg, ha az oksági láncolatban az adott cselekvés meghatározóan alkalmas a károsodás létrehozására, az a kár bekövetkezésének a releváns oka, ha megállapítható, hogy enélkül a kár nem következett volna be (BDT2013.2893.).

[27] Az alperes alappal hivatkozott arra, hogy a perbeli esetben az alperes által az adósnak 2012-ben okozott vagyonsvész 2018-ban reparálva lett: a részvények ismét az adós vagyonába kerültek. Az alperes 2019. februárjáig látta el az adós felszámolója feladatát. Arra nem merült fel adat a perben, hogy a felszámolási eljárás megindulását nem sokkal követően (2013 - 2015. évben) értékesíthetők lettek volna-e ezek a részvények, és ha igen, milyen értéken. Arra sincs adat, hogy az új felszámoló a részvényeknek az adós vagyonába történt visszakerülését követően miért csak 2021-ben hirdette meg azok értékesítését, és az sem ismert, hogy mennyi volt azok akkori reális piaci értéke. Mindezek a több évet átfogóan ismeretlen adatok, cselekvések, mulasztások közrehatottak abban, hogy a felperes hitelezői követelése nem nyert kielégítést, ezért az alperes az ellenkérelmében alappal érvelt azzal,

hogy nem tekinthető az alperes 2012. évben tanúsított magatartása a felperest 2021-ben ért kár releváns okának, különösen arra tekintettel, hogy a 2012-ben okozott jogellenes vagyonvesztés 2018-ban, a részvényeknek az adós vagyonába történt visszakerülése folytán orvosolva lett.

[28] Az alperes 2012-ben elkövetett, az adósnak kárt okozó magatartása nem hozható szerves kapcsolatba a felperest 2021-ben ért kárral, azt az alperes károkozó magatartását, illetve a jogellenes vagyonértékesítéssel az adósnál okozott vagyoni helyzet reparálását követően bekövetkezett számtalan tény, helyzet, nem bizonyított adat is befolyásolta, azok is szükségszerűen közrehatottak abban, hogy a felperesnek a felszámolási eljárásban bejelentett hitelezői igénye csak részben térült meg. Ezeknek – köztük a perbeli részvényeknek az adós új felszámolója általi értékesítésének – a vizsgálata azonban nem képezte a jelen per tárgyát. Az ítélet tábla álláspontja szerint ezért az alperes képviselőjében eljáró személy felróható, jogellenes, az adós vagyonát csökkentő magatartása és a felperest ért kár közötti oksági kapcsolat sem tekinthető olyan mértékben meghatározónak, amely alapján az alperes kártérítési felelőssége megállapítható lenne. Erre tekintettel a jelen perben nem volt szükséges a felperest ért kár összegének a pontos meghatározása, ezért az ítélet tábla nem is értékelte érdemben a felperesnek a kár összecszerűsége bizonyítottságát alátámasztó fellebbezési előadását.

[29] A másodfokú bíróság mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét – a kifejtettek szerinti részben eltérő indokokkal – a Pp. 383. § (2) bekezdése alkalmazásával helybenhagyta.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[30] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával az alperes keresete szerint marasztalását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Állította, hogy az elsőfokú bíróság eljárása sérti a Pp. 183.§ (6) bekezdését, 237.§-át, 270.§-át, 302.§ (3) és (5) bekezdését, 316.§ (1) bekezdését és a 317.§ (1) bekezdésének d) pontját, míg a jogerős ítélet sérti a Pp. 279. §-át, illetve a 370.§-át.

[31] Az elsőfokú ítélet tekintetében részletesen megismételte a fellebbezésben kifejtett álláspontját, így azt, hogy elsőfokú ítélet iratellenesen rögzítette, hogy a felperes az anyagi pervezetés körében tett tájékoztatás ellenére elmulasztotta a kárösszeg tekintetében a szükséges bizonyítási indítvány megtételét. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy nem tett eleget a kárösszeg tekintetében a bizonyítási kötelezettségének, mert a Pp. 306. §-a alapján a más eljárásban kirendelt szakértő alkalmazását kérte, ami az álláspontja szerint alkalmas volt a kár összegének bizonyítására.

[32] F. J. igazságügyi szakértő szakvéleményét az alperes kívánta aggályossá tenni, azáltal, hogy a peres iratok részévé tette a büntető eljárásban a megbízásából, illetve az V. rendű vádlott megbízásából készített szakvéleményeket. Az alperes a Pp. 302.§ (3) bekezdése alapján nem indítványozta a magánszakértői vélemények benyújtását, de ennek a Pp. 302.§

(5) bekezdése alapján nem is lett volna helye, ily módon az elsőfokú bíróság a felperes álláspontja szerint a F. J. szakvéleményét aggályossá tevő magánszakértői véleményeket kizárólag alperesi nyilatkozatként vehette volna figyelembe.

[33] Nem vitatta, hogy az elsőfokú bíróság tájékoztatta, hogy a kárösszeg bizonyítását a felperes által bizonyítandó szakkérdésnek tekinti, de az nem került rögzítésre, hogy a felperes Pp. 306.§ (1) bekezdése alapján előterjesztett indítványára a perbe becsatolt F. J. féle szakvéleményt az elsőfokú bíróság a Pp. 316.§ (1) bekezdése alapján aggályosnak tekinti, és ezért a Pp. 307.§ (1) bekezdés c) pontja szerinti indítvány hiányában a bizonyítottság hiányát a Pp. 183.§ (6) bekezdése alapján a felperes terhére értékeli.

[34] A Pp. 316. §-a határozza meg azokat a vagylagos feltételeket, melyek fennállása esetén a szakvélemény aggályosnak minősül. A Pp. 317. § (1) bekezdés d) pontja alapján a szakvéleményt a bíróságnak már a perben értékelnie kell hivatalból az aggályosság szempontjából, hiszen a pervezetés keretében fel kell hívnia a felek figyelmét arra, ha az aggályossági okok valamelyike fennáll. Az elsőfokú bíróság annak ellenére hagyta figyelmen kívül azt az igazságügyi szakértői véleményt, amelyre a per során a felperes hivatkozott, és amely a büntető eljárásban hozott ítélet alapjául szolgált, hogy az egyértelműen alkalmas volt a perbeli jelentős tények megállapítására a Pp. 270. §-a értelmében.

[35] A jogerős ítélet a felperes álláspontja szerint a Pp. 279.§-át és a 370.§-át sérti. Hangsúlyozta, hogy a másodfokú határozat indokolásában – az elsőfokú ítélet indokolásától eltérően – azt rögzíti, hogy tekintettel az alperes azon intézkedésére, mellyel az adós által 2012. december 7. és 17. napján értékesített 478 db ARBO részvény 2018. április 25. napján ismételen a vagyonába került, a vagyonsökkenés megszűnt, ily módon nem igazolt az alperesi – büntető eljárás során jogerősen megállapított – jogsértő magatartás és a felperes hitelezői veszteségből eredő kár közötti ok-okozati összefüggés. A másodfokú bíróság ítéletét tehát az elsőfokú bírósággal egyező jogszabályi rendelkezésre alapította, de indokolása jelentősen eltért az elsőfokú ítélettől.

[36] A másodfokú ítélet indokolásában a büntető eljárásban hozott határozattal egyezően rögzíti, hogy 2012. decemberében a részvények értékesítésével vitathatatlanul bekövetkezett egy vagyonsökkenés, melyet utóbb az alperes az üzletész-átruházási szerződések 2018. április 25-i felbontásával reparált, mivel az eredeti állapot helyreállítása megtörtént. A felperes álláspontja szerint ugyanakkor a másodfokú bíróság ezen tény rögzítése során figyelmen kívül hagyta, hogy a felperes már az alperes mint felszámoló felmentésével zárult kifogási eljárásban és a jelen perben is hangsúlyozta, hogy az eredeti állapot helyreállítását a részvények egy részének (30db) továbbértékesítése eleve kizárja, amit utóbb az adós számviteli iratai sem támasztottak alá, mivel sem a felszámolási nyitómérleg adatai, sem pedig a főkönyvi kartonok nem kerültek módosításra. Az alperes részéről a megbízottja jogsértő magatartásának enyhébb büntetőjogi megítélését célzó részvényvásárlásról beszélhetünk, ami nem tekinthető az eredeti állapot helyreállításának, és a részvények árának változása miatt semmiképpen sem tekinthető tényleges reparációnak.

[37] Azt nem vitatta, hogy újabb részvényértékesítés hiányában nem igazolható, hogy az ARBO részvényeket 2013. és 2018. között a névértéket meghaladó értéken értékesíteni lehetett volna az adós felszámolási eljárása alatt, ugyanakkor hangsúlyozta, hogy 2012.

december 17. napja és 2018. április 25. napja között nem is állt az adós rendelkezésére olyan részvény, melyet a felszámoló a hitelezői érdekek figyelembe vétele mellett, a megfelelő piaci érték megállapítását követően a felszámolási szabályok betartásával értékesíthetett volna. Ezért álláspontja szerint a részvényértékesítés hiányát a másodfokú semmiképpen nem értékelhette volna a terhére.

[38] Véleménye szerint a per adataiból az állapítható meg, hogy „a felek – ugyan nem azonos eljárásban, de – egyezően adták elő, hogy a 478 db részvény együttes értéke 118.500.000 forint volt”. Az alperes az átadó mérlegben a visszavásárolt 478 db részvényt névérték alatt, azaz összesen 4.199.000 forint értékben tüntette fel, mely értéket éppen az alperes által a perben csatolt Cs.-féle szakvéleménnyel támasztott alá. Tekintettel arra, hogy 2019. február 11. napján a felszámolási átadó mérleg fordulónapján már kétségtelen tény volt az A. I. Zrt. által tervezett 12 milliárd forintos beruházás elmaradása, a részvényeknek az átadó mérlegben feltüntetett 4.199.000 forint összértékét nem vitatta. A felek között tehát nem volt érdemi vita abban, hogy a felszámolóváltáskor, azaz 2019. február 11. napján a részvények piaci értéke 4.199.000 forint volt, ami messze elmaradt a társaság 2012. május 30. napján és 2012. június 27. napján készített mérlegében kimutatott részvényenként 250.000 forintos ártól. A fentiek alapján álláspontja szerint a másodfokú bíróság azon megállapítása, miszerint az alperesi magatartás és a felszámolási vagyon csökkenése – és ily módon a hitelezői követelése kielégítésének részbeni elmaradása – között fennálló ok-okozati összefüggés nem igazolt, „túlterjeszkedik a Pp. 279.§-a által biztosított bírói mérlegelés körén”.

[39] Előadta továbbá, hogy a jogsértő magatartás és a vagyonsökkenés közötti ok-okozati összefüggés megléte tekintetében sem a felperes, sem pedig az alperes nem vitatta az elsőfokú bíróság Pp. 264.§-ára és a vonatkozó bírói gyakorlatra visszavezetett indokait. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság a fellebbezéstől és a fellebbezési ellenkérelemtől is jelentősen eltérő indokolása a Pp. 370.§ szerinti kérelemhez kötöttség elvét is sérti.

[40] A fentiek alapján álláspontja szerint megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság és a másodfokú bíróság döntései egyrészt iratellenes megállapításokon alapulnak, másrészt az eljáró bíróságok eljárásuk során több ponton sértették a Pp. előírásait.

[41] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[42] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. Pp. 423. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, és azt az ott megjelölt okokból nem találta jogszabálysértőnek.

[43] Rögzíti, hogy a felülvizsgálati eljárás rendkívüli perorvoslat, az nem folytatása a jogerősen lezárt pernek. Annak tárgya a jogerős ítélet [Pp. 406. § (1) bekezdés], ebből következően a felülvizsgálati kérelemnek a jogerős ítéletben kifejtettekkel szemben kell

érvelést tartalmaznia, mégpedig a Pp. 413. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott tartalommal.

[44] A Kúria előrebocsátja a felülvizsgálati eljárás lényegével és korlátaival kapcsolatban azt is, hogy a Pp. 406. § (1) bekezdése alapján a jogerős ítélet vagy az ügy érdemében hozott jogerős végzés felülvizsgálatát a Kúriától az ügy érdemére kiható jogszabálysértésre, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozással a fél, valamint a rendelkezést rá vonatkozó része ellen az kérheti, akire az ítélet rendelkezést tartalmaz. A Pp. 413. § (1) bekezdésének b) pontja szerint a felülvizsgálati kérelemnek a beadványokra vonatkozó általános szabályok mellett tartalmaznia kell a jogszabálysértés pontos megnevezésével, a jogszabályhely megjelölésével azt az eljárási, illetve anyagi jogi jogszabálysértést, amely kihatott az ügy érdemi eldöntésére, valamint annak indokait, hogy a fél az új határozat hozatalát vagy a határozat hatályon kívül helyezését milyen okból kívánja.

[45] Az eljárásjogi tárgyú elvi iránymutatásoknak a Pp. hatálybalépése folytán történő felülvizsgálatáról szóló 1/2017. Polgári jogegységi határozattal a Pp. alkalmazása körében is megfelelően irányadónak tekintett, a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II. 15.) PK véleményben írtak szerint, a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabály megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt konkrétan megjelöli a megsértett jogszabályhelyet, másrészt a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokát ismerteti. Ha a fél a felülvizsgálati kérelmében több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell a fenti tartalmi követelményekkel, ellenkező esetben a tartalmilag fogyatékos felülvizsgálati kérelmet – vonatkozó részében – a Kúria nem vizsgálhatja érdemben. A felülvizsgálati kérelmek kötelező tartalmi eleme – egyebek mellett – a megsértett jogszabályhely megjelölése, amelyet – az 1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3. pontjához fűzött indokolásból kitűnően – konkrétan, a jogforrás, a paragrafusszám, az esetleges bekezdések és pontok számának megadásával kell meghatározni, követelmény továbbá az is, hogy az így megjelölt jogszabályhely megfeleljen a jogszabálysértés szöveges körülírásának.

[46] Az eljárási bíróságok az alperes polgári jogi felelősségére irányadó régi Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján vizsgálták, hogy az alperes tekintetében a kártérítési felelősség konjunktív feltételei fennállnak-e. Az elsőfokú bíróság az alperes kártérítési felelőssége megállapításához szükséges egyik feltétel, a tevékenységével okozati összefüggésben a felperest ért kár összege bizonyítottságának hiányában utasította el a keresetet. Arra a felperes önmagában helytállóan hivatkozott a felülvizsgálati kérelmében, hogy ebben a körben a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságtól eltérően úgy foglalt állást, hogy a jogsértő alperesi magatartás és a felperes hitelezői veszteségéből eredő kára közötti okozati összefüggés nem állapítható meg, és ezért tartotta alaptalannak a keresetet. A másodfokú bíróság azonban – határozata indokolásából kitűnően – nem a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott eljárási szabályok, hanem a perben nem vitásan alkalmazandó anyagi jogi szabály, azaz kifejezetten a régi Ptk. 339. § (1) bekezdésének alkalmazásával foglalt állást akként, hogy a kártérítési felelősség együttes törvényi feltételei a konkrét esetben maradéktalanul nem állnak fenn. Ebben a körben a másodfokú bíróság nem állapított meg eltérő tényállást, mint az elsőfokú bíróság, hanem a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő anyagi jogi következtetésre jutott a kártérítési felelősség feltételeit illetően.

[47] A felperes felülvizsgálati kérelmében tartalmilag ugyan vitatta e megállapítás helytállóságát, de ezzel összhangban álló konkrét és adekvát jogszabályi rendelkezésként a régi Ptk. 339. § (1) bekezdését megsértett jogszabályhelyként nem jelölte meg, holott a jogerős ítélet e körben elfoglalt jogi álláspontja a régi Ptk. e rendelkezésére hivatkozással lett volna támadható, a felperes felülvizsgálati kérelmében megjelölt Pp. 279. § (1) bekezdése nem volt megfeleltethető a jogerős ítélet vonatkozó indokának. A régi Ptk 339. § (1) bekezdésének megsértett jogszabályhelyként való feltüntetése nélkül pedig – a kifejtetteknek megfelelően –, a felülvizsgálati kérelem tartalmi hiányossága miatt nem volt érdemben vizsgálható a másodfokú bíróságnak a kárterítési felelősség tényállási elemeinek fennállása körében elfoglalt jogi álláspontja. Emiatt a jogerős ítéletnek az a jogi következtetése, hogy a jogsértő alperesi magatartás és a felperes hitelezői veszteségéből eredő kára közötti okozati összefüggés nem állapítható meg, érdemben nem volt felülbíráható.

[48] A felperes felülvizsgálati kérelmében érdemben vizsgálható módon kizárólag eljárási szabályok megsértését állította, amelyek azonban a Pp. 406. § (1) bekezdése és 424. § (1) bekezdése értelmében csak akkor adhatnak alapot a felülvizsgálattal támadott határozat hatályon kívül helyezésére, ha megtörténtek és egyben az ügy érdemi elbírálására is lényegesen kihatottak. Ilyen, az ügy érdemi elbírálására kiható lényeges eljárási szabálysértés az ügyben nem történt az alábbiak szerint.

[49] A felperes felülvizsgálati kérelmében is fenntartotta, hogy az elsőfokú bíróság a felülvizsgálati kérelemben is tételesen hivatkozott eljárási szabályok megsértésével, tévesen állapította meg, hogy nem tett eleget a kárösszeg tekintetében a bizonyítási kötelezettségének. A korábban kifejtettek szerint azonban a felülvizsgálati kérelme eredményességéhez – a felülvizsgálati eljárás korábban már ismertetett sajátosságai szerint – a jogerős ítéletnek az adott kérdésben elfoglalt álláspontját kellett volna, hogy cáfolja. A jogerős ítélet ugyanakkor ebben a körben eltérően az elsőfokú ítélettől, a keresetet nem a felperest ért kár összege bizonyítottságának a hiánya, hanem a jogsértő alperesi magatartás és a felperes állított kára közötti okozati összefüggés hiánya miatt találta alaptalannak. A jogerős ítélet ezzel összhangban kifejezetten rögzítette is, hogy emiatt szükségtelen volt a felperest ért kár pontos meghatározása, és ezért nem értékelte érdemben a felperesnek a kár összezszerűsége bizonyítottságát alátámasztó fellebbezési érvelését. Mindebből következően a felperes felülvizsgálati kérelmében is hivatkozott elsőfokú eljárási szabálysértéseknek az ügy érdemi eldöntése szempontjából nem volt, nem lehetett semmilyen jelentősége, hiszen a jogerős ítélet nem a kárösszeg bizonyítatlansága miatt utasította el a keresetet. Ezért az e körben hivatkozott elsőfokú eljárási szabálysértések megtörténtük esetén sem hatottak ki az ügy érdemi jogerős elbírálására.

[50] A felperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozott arra is, hogy a jogerős ítélet a bizonyítékok jogszabálysértő értékelésével [Pp. 279. § (1) bekezdés] állapította meg, hogy a perbeli részvények 2018. április 25-én ismét az adós vagyonába kerültek.

[51] Ezzel kapcsolatban a Kúria hangsúlyozza, hogy a felülvizsgálati eljárásban – a felülvizsgálati kérelem rendkívüli perorvoslat jellegéből következően – nincs helye a bizonyítékok ismételt egybevetésének és felülmérlegelésének (BH2013.119., BH2002.29.). A jogerős ítélet akkor tekinthető megalapozatlannak a tényállás megállapítása körében és bírálható felül jogszabálysértés miatt a Pp. 279. § (1) bekezdése alapján, ha a tényállás

iratellenes, a bizonyítékok mérlegelésének eredménye okszerűtlen. A bizonyítékok mérlegelése abban az esetben tekinthető okszerűtlennek, ha az adott bizonyítékokból kizárt volt a másodfokú bíróság által elfogadott következtetés. Amennyiben a beszerzett bizonyítékok értékelésének eredményeként lehetséges volt, vagyis nem volt kizárt az adott tényállás megállapítása a logika szabályai szerint, az ítéleti tényállás nem bírálható felül, akkor sem, ha a felülvizsgálati eljárásban eljáró bíróság a bizonyítékok egybevetésével más ténybeli következtetésre jutna. A felülmérlegelés tilalmát áttörni engedő hiba, nyilvánvalóan okszerűtlen következtetés tehát akkor állapítható meg, amennyiben a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülbírált ítélettől eltérő következtetésre lehetne jutni (BH2013.119., BH2006.403).

[52] A perben eljáró bíróságok abban a kérdésben, hogy a 2012. decemberében értékesített 478 db ARBO részvény – a szerződő felek korábbi szerződéseinek a felbontásával – 2018. április 25-én, az adós felszámolási eljárása alatt ismételten az adós vagyonába került, a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelésével foglaltak állást. Ennek körében kiemelt jelentőséget tulajdonítottak a részvények dematerializált jellegének, a becsatolt okiratoknak, különösen az alperes, mint felmentett felszámoló és az új felszámoló közötti átadás-átvételi eljárásnak, és önmagában annak a ténynek, hogy az új felszámoló 2021. március 25-én értékesítette az újból az adós tulajdonában álló részvényeket. Mindezek értékelésével jutottak arra az egyező következtetésre, hogy a részvényadásvételi szerződések felbontását követően az adós felszámolási eljárása alatt a részvények visszakerültek az adós vagyonába. A Kúria hangsúlyozza, hogy az így megállapított tényállás egyébként összhangban állt a másodfokú büntető ítéletben megállapított, részben kiegészített tényállással is (másodfokú büntető ítélet 10. oldal 4-6. bekezdés). A jogerős ítéletnek ez a következtetése kizártnak semmiképp nem tekinthető, a rendelkezésre álló bizonyítékokból okszerűen nem kizárólag a jogerős ítélet következtetésétől eltérő következtetés tehető. Ebből következően pedig a jelen ügyben a felülvizsgálni kért ítélet a Pp. 279. § (1) bekezdése szerinti elveknek megfelelően, nem iratellenesen állapította meg a releváns tényállást. A jogerős ítéletnek ebben a körben nem volt a felülmérlegelés tilalmát áttörni engedő hibája: sem iratellenesség, sem logikai ellentmondás, sem pedig nyilvánvalóan okszerűtlen következtetés.

[53] Emellett a Kúria ismételten utal arra, hogy az így megállapított tényállás alapján a jogerős ítéletnek az a jogi következtetése, hogy a kártérítési felelősség feltételei közül az okozati összefüggés hiányzik, a felülvizsgálati eljárásban a már kifejtettek szerint nem volt vizsgálat alá vonható.

[54] Alaptalanul állította végül a felperes a Pp. 370. § (1) bekezdésének a megsértését is. Az alperes ugyanis a fellebbezési ellenkérelmében – ahogyan azt a jogerős ítélet is helytállóan tartalmazza – fenntartotta azt az álláspontját, „hogy amennyiben a károkozó vonatkozásában bizonyításra került volna sor, akkor sem lett volna megállapítható az alperesnek felrótt károkozó magatartással az okozati összefüggés, hiszen nem hagyható figyelmen kívül, hogy a részvények visszakerültek később az adós tulajdonába, majd azokat az új felszámoló értékesítette.” A fentiek alapján tehát megállapítható, hogy az alperes fellebbezési ellenkérelmében is kifejezetten vitatta a magatartása és a felperes állított kára közötti okozati összefüggés fennállását. Ebből következően azt másodfokú bíróság a Pp. 370. §-ának a megsértése nélkül vizsgálta, így jogszabálysértés nélkül gyakorolta a felülbírálati jogkörét.

[55] A jogerős ítélet tehát a felülvizsgálati kérelemben megjelölt és érdemben is vizsgálható okból nem jogszabálysértő, egyebekben pedig a Kúria – a felülvizsgálati kérelemhez kötöttség már ismertetett elvéből következően – a határozat jogszerűségét nem vizsgálhatta.

[56] Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[57] A felülvizsgálati eljárásban is pervesztes felperes a Pp. 405. § (1) bekezdése és 364. §-a folytán alkalmazandó 83. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes jogi képviselével felmerült, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdése alapján a kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban álló, áfával növelt összegben felszámított ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költséget.

[58] A felperes személyes illetékmentessége folytán meg nem fizetett, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (1) bekezdése és 50. § (1) bekezdése alapján számított felülvizsgálati eljárási illeték a Pp. 102. § (6) bekezdése értelmében az állam terhén marad.

[59] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 405. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[60] A Kúria ítélete elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

Az alkalmazott jogszabályok

[61] A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi XCCC. törvény (Pp.) 413. § (1) bekezdés.

A döntés elvi tartalma

[62] Érdemben csak a felülvizsgálati kérelemben írt, a tartalmi követelményeknek megfelelően előterjesztett hivatkozások vizsgálhatók.

Budapest, 2024. június 18.

Dr. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Bajnok István s.k. előadó bíró, Dr. Gáspár Mónika s.k. bíró, Salamonné dr. Piltz Judit s.k. bíró, Dr. Zumbók Péter s.k. bíró